

Module material

Project: Flip Ed Up

Module 2. Blended Learning

Submodule 1: Background

Responsible partner: HeurekaNet

Executed by Lutz Siemer

2.1.4.1 Κείμενο ΜΑΘΗΜΑ 1 "Εισαγωγή στη μικτή μάθηση"

[Μικτή μάθηση - το καλύτερο και από τους δύο κόσμους. Σε αυτή την ενότητα θα μάθετε τι εννοούμε με τον όρο μικτή μάθηση και πώς μπορείτε να επωφεληθείτε καλύτερα από αυτό το μάθημα μικτής μάθησης].

Την άνοιξη του 2022, θα συμπληρωθούν δύο χρόνια από τότε που η πανδημία του κοροναϊού εξαπλώθηκε ταχύτατα στην Ευρώπη και παρέλυσε σε μεγάλο βαθμό τη δημόσια ζωή. Η ελευθερία μετακίνησης των ανθρώπων περιορίστηκε, πολλά καταστήματα έκλεισαν, θέατρα, κινηματογράφοι και αθλητικοί σύλλογοι αναγκάστηκαν να διακόψουν τη λειτουργία τους. Η απομακρυσμένη εργασία αυξήθηκε ραγδαία. Τα σχολεία, τα πανεπιστήμια και τα ιδρύματα εκπαίδευσης ενηλίκων έπρεπε επίσης να σταματήσουν τα δια ζώσης μαθήματα και αναγκάστηκαν να μετατρέψουν τη διδασκαλία τους σε ψηφιακές μορφές το συντομότερο δυνατό. Οι εμπειρογνώμονες της εκπαίδευσης έκαναν λόγο για μια ώθηση της ψηφιοποίησης της εκπαίδευσης.

Η πανδημία του κοροναϊού με τους περιορισμούς της σημαίνει μια καισαρική για πολλούς παρόχους εκπαίδευσης ενηλίκων. Τα παραδοσιακά, προβλέψιμα πρότυπα συμμετοχής στην εκπαίδευση ενηλίκων διακόπηκαν απότομα και το κατά πόσον θα αναβιώσουν και θα γίνουν ξανά αποτελεσματικά είναι κάτι παραπάνω από αμφίβολο. Πολλά ιδρύματα εκπαίδευσης ενηλίκων αναρωτιούνται σήμερα τι τους επιφυλάσσει το μέλλον.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο κόσμος έχει αλλάξει αλματωδώς τα τελευταία δύο χρόνια όσον αφορά τη χρήση των ψηφιακών μέσων. Για τη συντριπτική πλειονότητα των ανθρώπων, οι βιντεοκλήσεις είναι πλέον αυτονόητη υπόθεση, πολλοί έχουν εμπειρία με την τηλεργασία και η απόκτηση νέων γνώσεων μέσω του διαδικτύου και η εκμάθηση με τη βοήθεια μικρών σεμιναρίων είναι πλέον αυτονόητη υπόθεση. Η σύγχρονη εκπαίδευση ενηλίκων ξεκινά από εδώ και διερωτάται πώς οι ψηφιακές μορφές που υλοποιήθηκαν σε εποχές διαμερισματοποίησης μπορούν να συμπεριληφθούν και στο εκπαιδευτικό έργο στο μέλλον. Κοιτάζοντας προς το μέλλον, ο δρόμος προς τα εμπρός για την εκπαίδευση ενηλίκων βρίσκεται σίγουρα στην ποικιλομορφία των μορφών και η σημασία της μικτής μάθησης θα αυξηθεί. Μια τέτοια εκπαιδευτική προσφορά που συνδυάζει τη διαδικτυακή και τη δια ζώσης διδασκαλία μπορεί να λάβει πολλές μορφές, οπότε η μικτή μάθηση είναι μια έννοια που μπορεί να εφαρμοστεί πολύ ευέλικτα σε κάθε ομάδα και μάθημα στην εκπαίδευση ενηλίκων. Και επειδή είναι τόσο μεταβλητή, η μικτή μάθηση θα γίνει η "νέα κανονικότητα" στην εκπαίδευση ενηλίκων.

Το έργο "Flip Edu Up", που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus Plus, έχει θέσει ως στόχο να υποστηρίξει τα ιδρύματα και το παιδαγωγικό προσωπικό στην εκπαίδευση ενηλίκων σε αυτή την πορεία προς τη "νέα κανονικότητα" και, κυρίως, να καταδείξει τις δυνατότητες που κρύβει η μικτή μάθηση.

Σε αυτό το μάθημα, έχετε την ευκαιρία να ασχοληθείτε με τη μικτή μάθηση συνολικά και σε βάθος. Ωστόσο, δεδομένου ότι ο όρος "μικτή μάθηση" χρησιμοποιείται με πολλούς διαφορετικούς τρόπους, θέλουμε να διευκρινίσουμε από την αρχή πώς χρησιμοποιείται ο όρος "μικτή μάθηση" σε αυτό το μάθημα.

Με τον όρο "μικτή μάθηση" εννοούμε μια παιδαγωγική προσέγγιση κατά την οποία οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι περνούν ένα μέρος του μαθησιακού τους χρόνου στο διαδίκτυο με ψηφιακά μέσα και εργαλεία και ένα άλλο μέρος στην προηγουμένως γνωστή τάξη πρόσωπο με πρόσωπο. Η ιδέα πίσω από αυτό είναι ότι από τη μία πλευρά, οι εκπαιδευόμενοι έχουν τα πλεονεκτήματα των ψηφιακών μέσων και εργαλείων, όπως ο μέγιστος έλεγχος του χρόνου, του τόπου και του ρυθμού της μάθησής τους και συνεπώς είναι πολύ ευέλικτοι, αλλά από την άλλη πλευρά μπορούν επίσης να επωφεληθούν από τα πλεονεκτήματα της μάθησης στο χώρο μαζί με τον εκπαιδευτή και τους άλλους συμμετέχοντες. Η εμπειρία δείχνει ότι η άμεση επαφή και οι συναντήσεις με άλλους μαθητές και με τον εκπαιδευτικό έχουν μια ιδιαίτερη ποιότητα και είναι απλά διασκεδαστικές.

Επιτρέψτε μου λοιπόν να ανακεφαλαιώσω συστηματικά τους σημαντικότερους όρους. Με τον όρο μικτή μάθηση εννοούμε μια παιδαγωγική προσέγγιση κατά την οποία οι ενήλικοι εκπαιδευόμενοι περνούν ένα μέρος του χρόνου μάθησής τους στο διαδίκτυο με ψηφιακά μέσα και εργαλεία και ένα άλλο μέρος στην οικεία μέχρι πρότινος αίθουσα διδασκαλίας πρόσωπο με πρόσωπο.

Η διαδικτυακή μάθηση προϋποθέτει ότι οι εκπαιδευόμενοι μπορούν πράγματι να συνδεθούν στο διαδίκτυο, πράγμα που σημαίνει ότι έχουν πρόσβαση Wi-Fi στο σπίτι, στη δουλειά ή στο εκπαιδευτικό ίδρυμα ή ότι έχουν συμβόλαιο με έναν πάροχο κινητής τηλεφωνίας που περιλαμβάνει την παροχή όγκου δεδομένων.

Με τον όρο μάθηση πρόσωπο με πρόσωπο εννοούμε τη μάθηση επί τόπου στο εκπαιδευτικό ίδρυμα (ή επίσης στο χώρο εργασίας ή κατά τη διάρκεια εκδρομών), συνήθως μαζί με άλλους εκπαιδευόμενους και έναν εκπαιδευτικό σε διάφορες κοινωνικές μορφές.

Η μικτή μάθηση δεν είναι το ίδιο με την υβριδική μάθηση. Η υβριδική μάθηση (ή υβριδική συνδιάσκεψη) είναι ένα περιβάλλον όπου κάποιοι από τους εκπαιδευόμενους ή συμμετέχοντες βρίσκονται στο χώρο και κάποιοι είναι online μέσω λογισμικού τηλεδιάσκεψης όπως το ZOOM.

Αυτό το μάθημα αφορά τη μικτή μάθηση και θα έχετε την ευκαιρία να μάθετε για τη μικτή μάθηση με έναν ολοκληρωμένο και σε βάθος τρόπο. Σε γενικές γραμμές, το μάθημα χωρίζεται σε δύο μέρη, ένα πιο εννοιολογικό μέρος και ένα λειτουργικό, πρακτικό μέρος. Βρίσκεστε τώρα στο πρώτο, πιο εννοιολογικό μέρος, την εισαγωγή στη μικτή μάθηση. Στη συνέχεια, θα εξετάσουμε πιο προσεκτικά τρόπους διδασκαλίας, όπως η ομαδική συζήτηση,

η ανεξάρτητη εργασία, η συνεργασία μικρών ομάδων και ο έλεγχος ένας προς έναν, καθώς και μοντέλα μικτής μάθησης, όπως η εναλλαγή σταθμών, η ευέλικτη, η α λα καρτ και η εμπλουτισμένη εικονική. Στη συνέχεια, θα συζητήσουμε πώς να ξεκινήσετε με τη μικτή μάθηση εισάγοντας το τόξο μάθησης. Πιο αναλυτικά, θα εξετάσουμε πώς να συνδυάσουμε τις ομαδικές συζητήσεις, πώς να συνδυάσουμε την ανεξάρτητη εργασία, πώς να συνδυάσουμε τη συνεργασία μικρών ομάδων, πώς να συνδυάσουμε τις ατομικές επαφές και θα εξετάσουμε πώς να συνδυάσουμε την αξιολόγηση και τον αναστοχασμό. Τέλος, θα παρουσιάσουμε το μοντέλο SAMR για να διερευνήσουμε την ανάμειξη συζητώντας τι είναι δυνατό από τεχνική άποψη και τι έχει νόημα από ανδραγωγική άποψη.

Για να ολοκληρώσουμε αυτή την εισαγωγή, θα θέλαμε να σας δώσουμε τρία μηνύματα που πρέπει να λάβετε υπόψη σας ως χρυσούς κανόνες.

Σε αυτό το μάθημα, θα εισαχθείτε σε μια ποικιλία δυνατοτήτων, συμπεριλαμβανομένων διαφορετικών παραλλαγών της μικτής μάθησης και ενός ευρέος φάσματος μέσων και εργαλείων. Ανυπομονείτε να το δείτε, να το συζητήσετε με τους συναδέλφους σας και να δοκιμάσετε νέα πράγματα. Και τώρα το πρώτο μας μήνυμα. Σκεφτείτε το πλαίσιο στο οποίο εργάζεστε ως εκπαιδευτικός. Σύντομα θα συνειδητοποιήσετε ότι κάποια πράγματα μπορούν να εφαρμοστούν στο ίδρυμά σας, αλλά κάποια πράγματα δεν μπορούν ή δεν έχουν εφαρμοστεί ακόμη. Πάρτε το χρόνο σας, δώστε χρόνο στους άλλους, στους συμμετέχοντες, στη διοίκηση και στους συναδέλφους. Είστε σοφοί αν αναγνωρίζετε με σαφήνεια τις τρέχουσες δυνατότητες και επίσης αναπτύσσετε μια ιδέα για το πώς μπορούν να γίνουν τα επόμενα βήματα ανάπτυξης μαζί με τη διοίκηση και τους συναδέλφους.

Αλλά μην ξεχνάτε ποτέ -και αυτό είναι το δεύτερο μήνυμά μας- ότι οι παιδαγωγικές, στην προκειμένη περίπτωση, οι ανδραγωγικές προκλήσεις πρέπει να βρίσκονται πάντα στο επίκεντρο. Με όλη την επιθυμητή γοητεία για τον νέο κόσμο των ψηφιακών μέσων και εργαλείων, μην ξεχνάτε ότι η ενσωμάτωση των ψηφιακών μέσων και εργαλείων στην εκπαίδευση ενηλίκων δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά ένα μέσο προς ένα σκοπό. Και ο σκοπός είναι η διεύρυνση των μαθησιακών ευκαιριών για όσο το δυνατόν περισσότερους ενήλικες και ασφαλώς και μια διευρυμένη διδακτική ποιότητα.

Το τρίτο μήνυμα αφορά τον αριθμό των δυνατοτήτων που ήδη υπάρχουν. Όποιος διερευνά σοβαρά τη μικτή μάθηση συναντά μια πλημμύρα ψηφιακών μέσων και εργαλείων που είναι σχεδόν αδύνατο να παρακολουθήσει κανείς. Πιθανώς δεν υπάρχει σχεδόν τίποτα που να μην υπάρχει ήδη. Απλώς δεν το έχετε ανακαλύψει ακόμη. Μην προσπαθήσετε να ανακαλύψετε ξανά τον τροχό. Χρησιμοποιήστε αυτό που ήδη υπάρχει και δείξτε σεβασμό σε αυτόν που το εφηύρε.